Včelársky náučný chodník Ľuborča

Kraj:	Trenčiansky
Okres:	Trenčín
Geomorfologická jednotka:	Považské podolie
Geologické jednotky:	neogénna panva
Chránené územia:	žiadne
Prístup:	bus Nemšová, Ľuborča
Východisko:	Nemšová-Ľuborča, Ľuborčianska ul., parčík pri ZUŠ a materskej škole
Trasa:	Nemšová-Ľuborča: Ľuborčianska ul. – Hradná ul. – Liborecký včelín – začiatok odbočky do Ľuborčianskej doliny
Dĺžka, prevýšenie:	1,8 km, prevýšenie 35 m
Čas prechodu:	1 h
Počet zastávok:	12
Náročnosť:	nenáročná trasa

Zameranie chodníka: včelárske, prírodovedné

Typ chodníka: samoobslužný, líniový, obojsmerný, peší, celoročný

Nadväznosť na turistickú značku: nie je

Rok otvorenia: 2022

Aktuálny stav: Informačné panely sú v dobrom stave (2022).

Textový sprievodca: nie je

Kontakt: Hubert Ľuborča, občianske združenie, ul. Jozefa Hanku 1105/6, 914 41 Nemšová, tel. 0903 266 492

Poznámky: (1) Chodník vedie sčasti (po zastávku 7) po miestnej komunikácii, kde je potrebná zvýšená opatrnosť. (Ďalej pokračuje po telese bývalej lesnej železnice.) (2) Odporúčame spojiť s návštevou nadväzujúcej trasy Náučného poľovníckeho a lesníckeho chodníka Nemšová – Ľuborčianska dolina.

Využiteľnosť pre školy

Náučný chodník je využiteľný pre terénne vyučovanie. Pozri poznámky vyššie. Informačné panely obsahujú otázky pre deti a zaujímavo riešené obrázky s opisom rastlín a živočíchov.

Čo sa oplatí vidieť na trase náučného chodníka a v okolí

Nemšová. Mesto v Ilavskej kotline – časti Považského podolia – severovýchodne od Trenčína na sútoku Váhu s Vlárou neďaleko štátnej hranice s Českom. Jeho mestskými časťami sú i niekdajšie samostatné obce Ľuborča, Kľúčové a Trenčianska Závada. Prvá písomná zmienka o Nemšovej, ktorá sa vyvinula na križovatke obchodných ciest, pochádza z roku 1242. Mestom prechádza cestný i železničný (od roku 1888) koridor, vedúci údolím Vláry (Vlárskym priesmykom) do Česka. Do roku 1546 bola majetkom hradu Súča, neskôr patrila panstvu trenčianskeho hradu. Obyvateľstvo sa zaoberalo poľnohospodárstvom a remeslami, dlhú a nepretržitú tradíciu tu má sklárstvo. V súvislosti s bohatými bielokarpatskými zásobami bukového dreva v Nemšovej v roku 1902 vybudoval Anton Dreher, majiteľ brumovského panstva – ktorého majetky siahali na dnešnú slovenskú stranu Bielych Karpát –, veľkú skláreň na výrobu úžitkového skla. V roku 1913 ju kúpil Vincent Schreiber. V roku 1969 vznikol podnik Skloobal, včlenený v roku 2002 do nadnárodnej spoločnosti Vetropack, dnes ponúkajúci 2 500 druhov sklených obalov. Stavebnými pamiatkami sú neskorobarokový kostol sv. Michala Archanjela z roku 1766 v Nemšovej a chátrajúci renesančný kaštieľ z roku 1678 a neogotická kaplnka sv. Anny v **Kľúčovom**. **Ľuborča**, ktorej obyvatelia sa zaoberali najmä poľnohospodárstvom a rybárstvom, patrila zemianskym rodinám Ľuborčianskych a Kľúčovských. Bola v nej tehelňa, lesná železnica na zvoz dreva (pozri samostatné heslo). V závere doliny Ľuborče v Bielych Karpatoch postavila koncom 19. storočia rodina Dreherovcov drevený poľovnícky zámoček Antonstal, ktorý bol neskôr prebudovaný a venuje sa mu Lesnícky náučný chodník Antonstál. V **Trenčianskej Závade**, ktorá vznikla v podhorí Bielych Karpát počas valašskej kolonizácie, sa stala kaplnka Panny Márie Fatimskej, vybudovaná v roku 1949 z vďaky za ochranu obce za druhej svetovej vojny, pútnickým miestom.

Lesná úzkokoľajná železnica v Ľuborčianskej doline > pre info pozri a navštív blízky Náučný poľovnícky a lesnícky chodník Nemšová – Ľuborčianska dolina

Vlára. Rieka na strednom Považí, pravostranný prítok Váhu, dlhý 42,5 km, z toho na Slovensku iba 10,5 km. Pramení v Česku na severovýchode Vizovickej vrchoviny v nadmorskej výške 629 m nehlboko pod sedlom Pod Svéradovem v jej hlavnom chrbte neďaleko najvyššieho vrchu Klášťov. Vrchovinou preteká južným smerom po Bohuslavice nad Vláří, kde meniac smer toku k juhovýchodu vteká do

Bílých/Bielych Karpát. Tie celé naprieč prerezala svojou spätnou eróziou a pirátsky odviedla časť vôd z povodia Moravy do povodia Váhu, ktoré tak zväčšila. Touto miestami úzkou a hlbokou dolinou – prielomom –, tradične nazývanou **Vlársky priesmyk / Vlárský průsmyk**, s (aj historicky) významnou komunikačnou funkciou, vteká na územie Slovenska. [Pozn. Ako priesmyk sa označuje výrazná zníženia v horskom chrbte, t. z. v rozvodí, dosahujúca až úroveň dna doliny, ktorá umožňuje prechod medzi povodiami.] V Hornom Srní Vlára vstupuje do Považského podolia, rozširuje svoju nivu, vloženú do svojich terás a náplavového kužeľa a tečúc kanalizovaná a ohrádzovaná pomedzi Nemšovú a Ľuborču ústi do Váhu. Povodie budujú zväčša flyšové horniny (pieskovce, ílovce), na slovenskej strane aj horniny bradlového pásma (vápence, pieskovce, sliene, zlepence, bridlice) s častým výskytom zosuvov a prielomových údolí či štruktúrnych skalných útvarov. Rieka dala meno **Vlárskej dráhe** – železničnej trati Brno – Veselí nad Moravou – Trenčianska Teplá, vybudovanej v rokoch 1883 – 1888 v dĺžke 179 km ako súčasť Českomoravskej transverzálnej dráhy, keďže na svojom konci vedie bielokarpatskou dolinou Vláry.

Považské podolie. Pretiahnutá zníženina pozdĺž stredného toku Váhu severovýchod-juhozápadného smeru medzi Žilinou a Novým Mestom nad Váhom, obklopená najmä pohoriami: na západe Bielymi Karpatmi, na severozápade až severe Javorníkmi, na východe Súľovskými vrchmi a Strážovskými vrchmi a na juhu krátkymi úsekmi Považského Inovca, Podunajskej pahorkatiny, Malých Karpát a Myjavskej pahorkatiny. Územie leží vo výške zhruba 200 – 500 m n. m. (max. Dielec 572 m pri Hornom Moštenci). Podolie sa člení na tri kotliny (Trenčiansku, Ilavskú a Bytčiansku) s rovinným až členitým pahorkatinným reliéfom nivy a terás Váhu (hliny, piesky, štrky, niekde s pokrovom spraše) a náplavových kužeľov jeho prítokov (štrky, skelet) a dva podhorské regióny so silno členitým pahorkatinným (pod Bielymi Karpatmi medzi Bzincami pod Javorinou a Tuchyňou) až vrchovinným (v oblasti Sverepca medzi Súľovskými vrchmi a Javorníkmi) reliéfom najmä bradlového pásma (ílovce, pieskovce, sliene, zlepence, vápence) na kontakte so susednými pohoriami. Územie patrí do teplej (na juhu) a mierne teplej klimatickej oblasti (na severe), je takmer odlesnené a prevažuje v ňom orná pôda.

Názov (poloha) a obsah informačných panelov

1. Liborča-Dvorec – (opis náučného chodníka)
2. Ľuborča – Najstaršia história včelárstva
3. Pod Hradiskom – Ovocné stromy a kry
4. Pod agátmi – Včelárske dreviny
5. Hliníkový járek – Včelárske pomôcky
6. Liborecký včelín – (včela medonosná)
7. Pešúnek – (čmeliaky, drevár obyčajný, včely samotárky)
8. Betlehem – (lúčne rastliny, okrasné rastliny)
9. Pod Volovcom – (motýle, ďalšie opeľovače)
10. Nad mlynom – Úžitkové a poľnohospodárske kultúry
11. Bočky – (med, medovica)
12. Za Brodkom – (včelie produkty)

VČELÁRSKY CHODNÍK

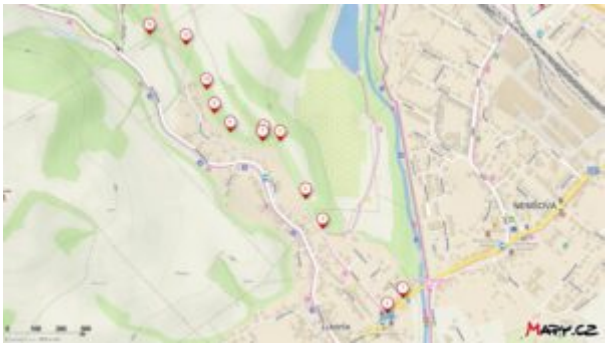

Z
V
J
SMER
HORNÉ SRNIE
LIBORECKÝ
VČELÍN
NEMŠOVÁ
1
ČUBORČA
SMER
TRENČÍN

MAPY.CZ